

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ РАЗУМ - 1883” – МОНТАНА

3400 Монтана, бул. "Трети март" 88, тел. 096 / 305 671; 096/ 306 393

П Л А Н

ЗА ИЗЯВИТЕ НА ЧИТАЛИЩЕ "РАЗУМ 1883" гр. МОНТАНА 2021 ГОДИНА

Месец: януари

- 01.01.2021 г.** Участие на Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина“ и Духов оркестър „Дико Илиев“ в Новогодишната програма
пл. „Жеравица“
- ян.-.2021 г.** Концерт-продукция на солисти към ФФ „Огоста“
Младежки дом - малка зала

Месец: февруари

- февр.-2021 г.** Участие на учениците от ОШИ „Добри Христов“ в Националния конкурс "Път към славата"
гр. София
- февр.-2021 г.
18.00 часа** Концерт на Духовия оркестър по повод 123- ата годишнина от рождението на Дико Илиев
Младежки дом

Месец: март

- 01.03.2021 г.
17.30 часа** Изложба на учениците от класа по изобразително изкуство на Петър Григоров от ОШИ „Добри Христов“
фоайе - НЧ "Разум 1883"
- 01.03.2020 г.
18.30 часа** Концерт на всички самодейни състави по повод отбелязването Деня на самодееца
Младежки дом
- 03.03.2021 г.
10.30 часа** Участие на Духовия оркестър в церемонията по повод Националния празник на Република България
пл. „Жеравица“
- март-2021 г.
18.00 часа** Концерт на Фолклорна формация „Огоста“
храм „Свети Дух“

март- 2021 г.	Участие на учениците от ОШИ „Добри Христов“ в Националния конкурс „Орфеева дарба“ – вокални изпълнения	гр. София
март - 2021 г.	Участие на възпитаници от ОШИ „Добри Христов“ в класа по пеене на Марианна Цолова в Онлайн конкурс - Румъния	
22.03.2021 г. 18.00 часа	Концерт „Пролетно равноденствие“ на възпитаници от ОШИ „Добри Христов“	Младежки дом
<u>Месец април</u>		
април-2021 г.	Участие на ученици от ОШИ „Добри Христов“ в Международния конкурс ”Вива пиано” за пианисти непрофесионалисти	гр. София
април-2021 г.	Участие на ученици от ОШИ „Добри Христов“ в Международен детски фестивал ”Млади таланти”	гр. София
април-2021 г	Концерт на учениците по вокал с преподавател Цветана Илиева	Художествена галерия
април-2021 г.	Пролетен концерт на учениците по китара с преподавател Деян Лилков	„The Hub“ – Монтана
април- 2021 г. 18.00 часа	Концерт на ФФ „Огоста“ и „Торлашки напеви“ по повод отбелязването на 10 години Формация „Огоста“ и 20 години формация „Торлашки напеви“	Драматичен театър

април- 2021г. 18.00 часа	Концерт на Духов оркестър „Дико Илиев“, посветен на 106-годишнината от рождението на композитора и предишен диригент на оркестъра – Славейко Каменов Младежки дом
април – 2021	Великденски концерт на Мъжки хор към НЧ „Разум 1883“ Храм „Свети Дух“
април-2021 г.	Участие на ФФ „Огоста“, ПТА и ДТА „Пъстрина“ в Националния конкурс „Напеви от Северозапада“
 <u>Месец: май</u>	
май-2021 г. 18.30 часа	Тържествен концерт на ПТА и ДТА „Пъстрина“ по повод годишнините на формациите – 40 години ПТА „Пъстрина“ и 15 години ДТА „Пъстрина“ Драматичен театър
май- 2021 г.	Участие на учениците от ОШИ „Добри Христов“ в Международния конкурс ”Звукът на времето”. гр. Велико Търново
май-2021 г.	Пролетен концерт на Китаро-мандолинен оркестър „Монтана“ Драматичен театър
май-2021 г.	Участие на учениците от ОШИ „Добри Христов“ в Националния конкурс „Фолклорни приумици“ гр. Червен бряг
май – 2021 г.	Пролетен концерт на Мъжки хор Храм „Свети Дух“
24 май-2021 г. 10.30 часа	Участие на Духов оркестър „Дико Илиев“, ПТА и ДТА „Пъстрина“, ФФ „Огоста“ в програмата за Деня на славянската писменост българска просвета и култура пл. „Жеравица“

25.05.2021 г. 17.30 часа	Изложба на ученици от ОШИ „Добри Христов“ в класа по изобразително изкуство на П. Григоров Фойе-НЧ „Разум 1883“
май-2021 г.	Концерт на Добромир Минчев с преподавател Румяна Борисова (ударни инструменти-ксилофон) Художествена галерия
май-2021 г.	Концерт на ученици от ОШИ „Добри Христов“ с преподавател по китара Деян Лилков „Mont rok“- Монтана
Май- 2021 г.	Участие на ПТА „Пъстрина“ в Международен фолклорен фестивал във Велики извор (Сърбия)
<u>Месец: юни</u>	
юни-2021 г.	Класови продукции на учениците от музикалния отдел на ОШИ –: клас по пеене с преподавател М. Цолова: клас по пиано с преподавател Ал. Ценкова: клас по пиано с преподавател Нина Петрова, клас по ударни инструменти с преп. Р. Борисова, клас по китара с преподавател Огнян Тодоров и учениците в класа по пеене с преподавател Е. Тодорова Художествена галерия
юни – 2021 г.	Участие на Мъжки хор в Международен хоров фестивал – Босна и Херцеговина
юни – 2021 г.	Участие на ученици с преподавател по вокал г-жа Емилия Тодорова в Международния конкурс “Слънце, радост, красота“ - Несебър
юни - 2021 г.	Годишен концерт на класа по вокал с преподавател Цветана Илиева Художествена галерия
юни-2021 г.	Годишен концерт на учениците по китара с преподавател Деян Лилков Младежки дом
юни- 2021 г.	Участие в Национален фестивал на школите по изкуства - гр. Пловдив

- юни-2021 г.** Годишен концерт на най-изявените възпитаници на ОШИ „Добри Христов“
Младежки дом
- юни - 2021 г.** Участие на ДТА „Пъстрина“ в Международен фолклорен фестивал
гр. Приморско
- юни-2021 г.
(всеки вторник
и четвъртък от
18.30 часа)** Концерти на Духовия оркестър на открито в градската градина – Монтана
- 21.06.2021 г.** Участие на Духов оркестър „Дико Илиев“ в Празника на гр. Монтана – „Свети Дух“
пл. „Жеравица“
- 21.06.2021 г.** Участие на ПТА „Пъстрина“ и ФФ „Огоста“ в Международния фолклорен фестивал на гр. Монтана „Св. Дух“.
пл. „Жеравица“
- юни - 2021 г.** Участие на ПТА „Пъстрина“ в Международен фолклорен фестивал - Скопие (Македония)

Месец: юли

- 1-9.07.2021 г.** Участие на ПТА „Пъстрина“ в Международен фолклорен фестивал в гр. Кечкемет (Унгария)
- юли – 2021 г.** Концерт на Китаро-мандолинен оркестър „Монтана“ на открито
парк „Монтанензиум“
- юли-2021 г.** Участие на ФФ „Огоста“ в Международния фолклорен конкурс „Пауталия“- гр. Кюстендил

Месец: август:

- август-2021 г.** Участие на ПТА „Пъстрина“ в концерт на Празника на Балкана
с. Копиловци
- август- 2021 г.** Участие на ПТА „Пъстрина“ в Международен фолклорен фестивал в Гърция

Месец: септември

- септ. -2021 г.** Откриване на учебната година на възпитаници от ОШИ „Добри Христов“
- септ.- 2021 г.** Участие на ученици от ОШИ в класа по пиано на Н. Петрова ударни и инструменти на Р. Борисова в Международния фестивал „София Grand Prix 2021“
София
- септ.-2021 г.** Участие на ДО „Дико Илиев“ в „Дефилир на духовите оркестри“
гр. Ботевград
- септ.- 2021 г.** Участие на ПТА „Пъстрина“ в Международен фолклорен фестивал във Велики извор (Сърбия)

Месец: октомври

- 01.10.2021 г.
17.30 часа** Откриване на художествено-творчески сезон с участието на ДО „Дико Илиев“, ФФ „Огоста“ ПТА „Пъстрина“, ДТА „Пъстрина“ възпитаници от ОШИ „Добри Христов“
пл. „Жеравица“
- окт.-2021 г.** Участие на възпитаници от ОШИ „Добри Христов“ в класа по пеене на Марианна Цолова, в конкурс - Ню Йорк - САЩ
- окт.- 2021г.** Участие на възпитаници от ОШИ „Добри Христов“ с преподавател М. Цоллова в конкурс - Сицилия
- окт. – 2021 г.** Участие на солисти от ФФ „Огоста“ в Националния конкурс „Пиленце пее“ – София

Месец: ноември

- ноем. – 2021 г. Самостоятелен концерт на Духов оркестър
„Дико Илиев“
Младежки дом
- ноем.-2021 г. Концерт на Мъжки хор в град Лом

Месец: декември

- 13.12.2021 г.
17.30 часа Изложба на учениците от ОШИ „Добри Христов“
с преподавател по изобразително изкуство-
г-н Петър Григоров
фоайе НЧ „Разум 1883”
- дек.- 2021 г. Концерт на ОШИ „Добри Христов“
по повод патронния празник на школата
Младежки дом
- дек.- 2021 г. Коледен концерт на Китаро-мандолинен оркестър
„Монтана“
Драматичен театър
- дек.- 2021 г. Коледен концерт на Мъжки хор
Храм „Свети Дух“

Забележка:

Ръководството на НЧ "Разум 1883" - гр. Монтана си запазва правото да прави корекции върху плана за изяви на читалището през 2021 г. , съобразно възникнали нови събития и мероприятия.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НЧ „РАЗУМ 1883”
/ СВ. БОЦЕВ /**

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „РАЗУМ - 1883” – МОНТАНА
3400 Монтана, бул. “Трети март” 88, тел. 096 / 305 671; 096/ 306 393

Отчет

**за работата на НЧ „Разум 1883“ и
ОШИ ”Добри Христов” - гр. Монтана през 2020 година**

Във формациите на читалището през 2020 година взеха участие 192-ма самодейци, които се разпределят в шест състава.

Това са:

Фолклорна формация „Огоста“ с художествен ръководител - Цветан Цветанов и художествен ръководител - Петя Илиева (второто шестмесечие на 2020 г.)

Духов оркестър „Дико Илиев“ с диригент Пламен Крумов;

Мъжки хор с диригент Снежина Георгиева,

Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина” и

Детски танцов ансамбъл „Пъстрина” с художествен ръководител и хореограф Първан Първанов и

Китаро-мандолинен оркестър „Монтана” с художествен ръководител Жулиета Калчева и диригент аранжор Андрей Колев.

Изминалата 2020 г. година бе по-ограничена откъм събития, заради възникналата пандемия. Повечето формации към НЧ „Разум 1883“ се изявиха в различни форуми – онлайн конкурси, фестивали, виртуални юбилейни срещи, а когато бе възможно - представяха концерти на открито.

Фолклорна формация „Огоста“ с художествен ръководител Цветан Цветанов, а от второто полугодие на 2020 г. художествен ръководител на състава е Петя Илиева.

Формация „Огоста“ се откри с 9 изяви, три от които – в Монтана, едно - в Берковица, 4 участия на солистите в онлайн форуми и едно - в присъствен конкурс – гр. София.

В първите дни на месец януари, формацията представи концерта „С пламък от фолклора“ в храм „Свети Дух“ - Монтана. В края на месеца се състоя и концерт – продукция, представена от младите солисти на „Огоста“ в малката зала на Младежкия дом – Монтана.

На 14 февруари (Трифон Зарезан) солисти взеха участие в благотворителна програма по повод празника в Дома за възрастни хора – гр. Берковица. През юни започнаха участията на солистите в онлайн конкурси и фестивали. Мария Николчова се представи в онлайн конкурса за Северняшка и Добруджанска песен "Пендара" и взе специална награда. През юли солисти от ФФ "Огоста" се изявиха в 12-ото издание на Националния конкурс "Напеви от Северозапада" - отново проведен онлайн, под патронажа на Община Монтана. На първите места се класираха - Петя и Мария Николчови, Стефани Георгиева зае III място, а поощрителната награда отиде при Зорница Пламенова. През септември певиците Петя и Мария Николчови участваха в онлайн изданието на фестивала "Децата на България пеят и танцуват в Охрид", където се включи и Стефани Георгиева. Във фолклорната надпревара на II място застанаха Петя и Мария. ФФ „Огоста“ се включи в концерта по повод откриването на новия 138-и художествено-творчески сезон на НЧ „Разум“ с останалите формации: ДО "Дико Илиев", ПТА и ДТА "Пъстрина", инструменталисти и певци от ОШИ "Добри Христов". Това събитие се състоя на площад "Жеравица". В края на октомври певчески дарования взеха участие в Националния и танцов музикален конкурс "Пиленце пее" в Дома на културата "Искър" - София. От този форум с награди се завърнаха певиците: Елица Искренова (II място), Петя и Мария Николчови (III място). Поощрителна награда взе Стефани Георгиева, а грамота за участие получи Мартина Димитрова. В последните дни от годината – през декември, Петя Николчова спечели и следните награди от Онлайн конкурса "Пей с Ели" - награда на журито за най-добро фолклорно изпълнение, приз „Любимец на публиката“, статуетка „Звезда“ - за най-гледано видео и отличие за най-елегантна визия и фолклорно изпълнение.

Духов оркестър „Дико Илиев“ с диригент Пламен Крумов;

Оркестрантите към Читалище „Разум 1883“ се откриха с най-много изяви през тази година – общо 11. Те имаха два самостоятелни концерта в Монтана, три участия в национални и градски празници, едно участие в концерт на НЧ „Разум 1883“ съвместно с други формации към читалището, четири концерта на открито и едно участие във виртуална юбилейна среща.

Традиционно през февруари **Духов оркестър „Дико Илиев“** стартира със самостоятелен концерт по повод рождението на своя патрон. През изминалата 2020 г. самодейците отбелязаха неговата 122-годишнина в Младежкия дом на Монтана. Оркестрантите взеха участие в тържествения ритуал по повод Националния празник на Република България – 3 март, на пл. „Жеравица“ – Монтана.

На 14 май оркестрантите свиреха в чест на Дико Илиев. Концертът се проведе на открито в градската градина. Ден по-късно оркестърът се изяви в кратка церемония по поднасяне на венци пред барелефа на композитора Дико Илиев на бул. „Ал. Стамболийски“ в Монтана. По време на ограничителните мерки (през топлите месеци) всеки вторник и четвъртък, Духовият оркестър радваше публиката с концерти на открито в градската градина. На 8 юни оркестрантите взеха участие в концерт по повод Празника на Монтана "Свети Дух" - Градска градина. Запомнящ се бе и концертът-лектория на 17 септември в градската градина на Монтана, в който музикантите показаха не само талант, но и запознаха присъстващите с тембъра и възможностите на духовите инструменти. На 1 октомври бе откриването на новия 138-и художествено-творчески сезон с участието на ДО "Дико Илиев" заедно с ФФ "Огоста", ПТА и ДТА "Пъстрина", инструменталисти и певци от ОШИ "Добри Христов". Събитието се състоя на площад "Жеравица". В края на годината музикантите се включиха във виртуална 30-годишна юбилейна среща на духовите оркестри по покана на Янис Кукас – диригент на духовия оркестър на Община Калмария, Солун, Гърция.

Китаро-мандолинен оркестър „Монтана” с художествен ръководител Жулиета Калчева и диригент аранжор Андрей Колев – една изява.

През юли Китаро-мандолинният оркестър възхити публиката в Монтана с концерта "Нека да е лято" в парк "Монтанензиум".

Представителен танцов ансамбъл „Пъстрина” и Детски танцов ансамбъл „Пъстрина” с художествен ръководител и хореограф Първан Първанов – общо 4 изяви; 3 участия във фестивали (един от тях - в Монтана) и едно участие в концерт на НЧ „Разум 1883“.

През август ПТА "Пъстрина" и ДТА "Пъстрина" взеха участие в "Нестия" - арт фестивали "Черноморски перли" (Несебър). По-късно същия месец съставите се представиха и в Международния младежки фолклорен фестивал в Приморско. Последните дни на месеца, на родна сцена, танцьорите на г-н Първанов участваха във Фестивала на слънчогледа (гр. Монтана, пл. "Жеравица"). Заедно с другите формации към читалище „Разум“, възпитаници на ОШИ „Добри Христов“ се открииха в концерт по повод откриването на новия 138-и художествено-творчески сезон. Събитието се състоя на площад "Жеравица".

Мъжки хор с диригент – Снежина Георгиева – няма участия за 2020 г. Изминалата 2020 година хористите към формацията не участваха в събития, поради високия риск от разпространение на коронавирус при пеене в затворено пространство.

Други дейности на НЧ „Разум 1883“

НЧ „Разум 1883“ избра интересни начини, с които да се впише успешно в културния живот през 2020 г. Тъй като обстоятелствата не позволяваха организирането на присъствени събития, през месец май читалището се зае с провеждането на онлайн конкурс за детска и младежка рисунка. Той премина под мотото „Картини от една карантина“. В творческото състезание се включиха ученици от Монтана на възраст от 7 до 14 години. Онлайн събитието приключи на 7 юни, а награждаването на участниците бе на 8 юни – Празника на Монтана „Свети Дух“.

През октомври НЧ "Разум 1883" взе участие в семинар на тема "Как да популяризираме читалището". Обучението бе организирано от РЕКИЦ и се проведе в Младежки дом – Монтана, при строго спазване на всички противоепидемични мерки.

Обединена школа по изкуствата „Добри Христов“ е извънучилищна специализирана форма на обучение, която 41 години приобщава и развива даровитите деца на гр. Монтана. Нейната главна задача е да формира естетическото възпитание на подрастващите. Школата съдейства за откриването на дарованията и насочване на бъдещите таланти към специално образование в сферата на музиката и изкуството. Чрез музикалното и изобразителното изкуство децата и юношите развиват своите способности, повишават естетическия си вкус и критерии.

През своята 41-годишна история Школата е възпитала и дала начално музикално образование на изключително голям брой музиканти, учители по музика, инструменталисти, диригенти, художници и безброй любители на изкуствата. Стабилната подготовка позволява на учениците да продължат обучението си в средни и висши учебни заведения по изкуствата. Възпитаниците на Школата достойно се представят в концертни изяви, на национални и международни конкурси. В ОШИ „Добри Христов“ се обучават деца от 4 до 18-годишна възраст.

Изминалата 2020 година, белязана от пандемията на Ковид 19, бе необичайна и ограничена откъм събития. Имаше прекъсвания на обучението за няколко месеца и въпреки проведеното онлайн обучение през това време, паузата се отрази на дейността на ОШИ. Много концерти и конкурси бяха отложени заради заразата. Първото затваряне бе за три месеца и поради тази причина се наложи удължаване на учебната година до края на месец юли. Голяма част от учениците се отказаха от уроци и причините бяха различни: липса на финансови средства, както и месеци, в които липсваха занимания.

През месец септември започна новата учебна година.

В школата функционират два отдела: Музикален отдел и Отдел по изобразително изкуство. В Музикалния отдел се откри нов клас по китара с преподавател Деян Лилков – бивш възпитаник на школата, който направи много силна кампания за набиране на ученици.

В ОШИ са постъпили общо 200 ученици за двата отдела. Броят им по отдели е, както следва:

1. Музикален отдел – постъпили 100 ученици
2. Изобразително изкуство - постъпили 50 ученици

През месец юни успешно завършиха 51 ученици.

За 2020 г. Школата има общо 18 изяви.

- Музикален отдел – един виртуален концерт, едно участие в концерт на НЧ „Разум 1883“, участия в 13 конкурса (от тях - спечелени 26 награди)

През изминалата година школата е участвала в следните музикални събития (концерти и конкурси):

1. Виртуален концерт, с който ОШИ отбеляза 145-годишния юбилей от рождението на композитора и патрон на институцията – Добри Христов
2. Участие в концерт на Народно читалище „Разум 1883“, по повод откриването на новия 138-и художествено-творчески сезон
3. Участие в VIII Национален конкурс „Път към славата“ - гр. София
4. Участие в Националния конкурс „Звукът на времето“ - Велико Търново
5. Участие в Международния конкурс „Петнадесет лалета“ – гр. Хисаря
6. Участие в Националния конкурс „София Гран При“ – гр. София

7. Участие в Онлайн международен конкурс „Ps academy & feel groove” - Румъния
8. Участие в Международния детски фестивал „Млади таланти“ – гр. София
9. Участие в Националния конкурс „Вива пиано“ – София
10. Участие в Международен фестивал на изкуствата „Кръстопът на музите“
11. Участие в Онлайн Международен фестивал на изкуствата „Утринна звезда“ - Банско
12. Участие в Онлайн конкурс „Звезден сблъсък“
13. Участие в Онлайн конкурс „Пей с Ели“
14. Участие в Онлайн конкурс „Preparing stars festival” - Румъния
15. Участие в XVII Национален конкурс за изпълнители на забавна песен

Цветеа Асенова, възпитаничка на ОШИ с преподавател по пеене – г-жа Цветана Илиева, спечели общо 16 награди от присъствени и онлайн конкурси. Това е ученичката с най-много отличия през 2020 г.

- Отдел по изобразително изкуство – една виртуална изложба и участия в два онлайн конкурса (спечелени – 3 награди).
1. Виртуална изложба, представена от ученици на възраст от 7 до 18 години, с преподавател по изобразително изкуство – г-н Петър Григоров
  2. Участие на възпитаници в Онлайн конкурса „Картини от една карантина“, организиран от Народно читалище „Разум 1883“ – гр. Монтана
  3. Участие на ученици в Онлайн конкурс за рисунка „Моят домашен любимец“, организиран от Министерството на околната среда и водите

28.01.2020 г.
Гр. Монтана

Секретар:
/ Иво Георгиев /

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “РАЗУМ “ – 1883 г - М О Н Т А Н А

У С Т А В

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Чл. 1. С този устав, съобразен със ЗНЧ от 9.10.1996, променен и допълнен със Закона за изменение и допълнение на ЗНЧ от 5 .06.2009 г / ДВ бр 42/ 5.06.2009 г/,
се уреждат основните положения на вътрешно нормативната уредба на читалището в зависимост от специфичните условия, при които се развива неговата дейност.

Чл.2./1/ Народно читалище “Разум” – 1883 г –гр Монтана е традиционно самоуправляващо се българско културно – просветно сдружение в града, което изпълнява и държавни културно – просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед и ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

/2/Народно читалище “Разум” – 1883 г – Монтана е юридическо лице с нестопанска цел.

Чл.3. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебните заведения, културните институти, църквата, обществени и стопански организации и др., които извършват или подпомагат културната дейност.

Чл.4. Читалището поддържа най-тесни връзки за сътрудничество и координация на културната дейност организирана от общината и участва най-активно в организацията и провеждането на общоградски и общински културни прояви. Съобразява дейността си със стратегията на общината в областта на културата.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл.5. Основна цел на читалището е да задоволява потребностите на гражданите от:

1. Развитие и обогатяване на културния живот;
2. Запазване обичаите и традициите на населението от града;
3. Разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към:ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
5. Възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;
6. Осигуряване на достъп до информация.
7. Дейност в обществена полза.

Чл.6. За постигането на тези цели читалището извършва основни дейности като:

1. Развива и подпомага любителското художествено творчество чрез създаване на колективи и изпълнители възможно в повече жанрове на изкуството, за които има необходимите условия;

2. Уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото, фоно, филмо и видеотеки.
3. Организира школи, кръжоци, клубове, курсове, празненства, концерти, чествания, младежки дейности и други;
4. Предоставяне на компютърни и Интернет услуги

Чл.7. Читалището може да извършва и други дейности, подпомагащи изпълнението на основните му цели и задачи, с изключение на използване помещенията на читалището за клубове на политически организации, от религиозни секти и други дейности противоречащи на добрите нрави, националното самосъзнание и традиции.

Чл. 8. Читалището няма право да организира и предоставя имуществото си за хазартни и нощни заведения, за постоянно ползване от политически партии, на председателя, секретаря и другите членове на Настоятелството и проверителната комисия.

Чл.9. Читалището може да се съюзява други читалища за защита на своите интереси, за провеждане на съвместна дейности и инициативи.

ГЛАВА ТРЕТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл.10./1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуалните членове са български граждани. Те са действителни и спомагателни.

- 1. Действителни членове са дееспособни лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право на глас, да избират и бъдат избирани. Минималното изискване за редовно плащан членски внос е две последователни години – текущата година и годината, предшестваща събранието. Те имат право да получават информация по интересоващите ги въпроси от дейността на читалището.**
2. Членовете на читалището са длъжни:
  - да спазват Устава на читалището;
  - да плащат редовно и лично годишния си членски внос;
  - да опазват имуществото на читалището;
  - да участват в дейността на читалището според възможностите си;
  - да не уронват доброто име на читалището;
3. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището и имат съвещателен глас.

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите и задачите на читалището, подпомагат неговата дейност, подържането и обогатяването на материалната му база и имат право на един глас.

Колективни членове могат да бъдат:

- професионални организации;
- стопански организации;
- търговски дружества;
- кооперации и сдружения;
- културно-просветни и любителски клубове и творчески к-ви.

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл.11. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл. 12. Върховният орган на читалището е общото събрание, което се състои от всички членове имащи право на глас.

Чл.13. /1/ Общото събрание:

1. Изменя и допълва устава;
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията и дейността на читалището;
4. Изключва членове на читалището;
5. Приема годишната културна програма на читалището, годишния отчет и бюджета на читалището до 30 март на следващата година.
6. Взема решения за членуването или прекратява членството на читалището в читалищния съюз;
7. Взема решение за откриването и закриването на филиали на читалището;
8. Взема решение за прекратяване на читалището;
9. Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни членове;

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за ръководните органи на читалището.

Чл. 14./1/ Редовното общо събрание на читалището се свиква от настоятелството не по-малко от веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на поверителната комисия или на **1/3 от действителните членове на читалището.**

/2/ Покана за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и място на провеждането и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена от действителните членове не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането му. В същия срок на обществени места трябва да бъде обявено и съобщение за събранието.

/3/ Общото събрание е законно, ако на него присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете.

/4/ Решенията по чл 13 ал. 1 т. 1, 4, 7, 8 и 9 се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.15./1/ Ръководен орган на читалището между общите събрания е настоятелството, което се състои най-малко от седем члена, / за селски те читалища може 3,5,7 чл / избрани за срок от три години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия от първа до четвърта степен.

/2/ Настоятелството:

- свиква общото събрание;
- изпълнява неговите решения;
- подготвя и внася в общото събрание проекта за бюджет, щат и годишните програми за културна дейност;
- назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика. Поради големия обем на дейност, щат и материална база секретарят се явява и административен ръководител като организира и ръководи цялостната оперативна дейност на читалището
- приема нови членове на читалището, след подадена писмена молба;
- определя годишния членски внос;
- провежда най-малко четири заседания годишно. Те са законни, ако присъстват повече от половината от членовете на настоятелството;
- На второто заседание след избора на председател се разпределят отговорностите между членовете по определени направления на дейност;
- настоятелството приема решения с повече от половината от гласовете на членовете му;

Чл.16. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от

общото събрание за срок от три години.

/ 1/ Председателят:

- ръководи дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
- представлява читалището;
- свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
- отчита дейността си пред настоятелството и общото събрание;
- подпомага и контролира дейността на секретаря и служителите на читалището;
- в негово отсъствие го замества зам. председателя или секретаря на читалището;

/2/ Секретарят:

- организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнение на бюджета
- организира текущата основна и допълнителна дейност
- отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал
- представлява читалището заедно и поотделно с председателя

Чл.17. /1/ Проверителната комисия се състои от трима членове и се избира за срок от 3 години.

/2/ Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството и председателя на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения, проверителната комисия уведомява общото събрание, а при данни за извършени престъпления и органите на прокуратурата.

Чл.18. / 1/ не могат да бъдат избирани членове на настоятелството и проверителната комисия лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

/2 / Членовете на Настоятелството, включително председателя и секретаря, подават декларация за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ И МАТЕРИАЛНА БАЗА

Чл.19. Имуществото на читалището се състои от дълготрайни материални активи и малоценни и малотрайни средства.

Чл.20. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно – просветна дейност;
3. субсидия от общинския и държавния бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи;

Чл.21. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. Отчетът за изразходваните средства, заедно с отчета за дейността се представят в общината на специализираното звено по културата .

Чл.22. Счетоводната отчетност се води в пълно съответствие със Закона за счетоводството и под законовите актове за нея.

Чл.23 /1/ .Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представят пред кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Председателят представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности и за изразходваните средства от бюджета през предходната година.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището се нарича **Народно читалище “Разум” – 1883 - гр Монтана** има кръгъл печат с надпис “Народно читалище “Разум” – 1883 г гр Монтана” в средата с разтворена книга с годината на основаването му – 1883 год.
2. Празникът на читалището е 24 май – Денят на славянската писменост и на българската просвета и култура.

Уставът е приет на 11. IV. 2016 година от общо събрание на читалището.

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „РАЗУМ 1883” – гр МОНТАНА

НАСТОЯТЕЛСТВО

1. Светослав Стефанов Боцев – председател
2. Иво Георгиев Георгиев – член
3. Рашко Каменов Григоров – член
4. Даниела Пенчева Василева – Данаилова - член
5. Деян Георгиев Димитров – член
6. Нина Иванова Петрова-член
7. Бойка Димитрова Серафимова – член

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

1. Станчо Венелинов Манчевски- член
2. Димитринка Ангелова Колова - член
3. Десислава Стоянова Цветкова-член